

Verhaalpicto's inzetten als houvast om verhalen te begrijpen en zelf te vertellen

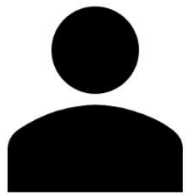
© CanStock Photo / redrockez

Nele Martens
Helena Taelman

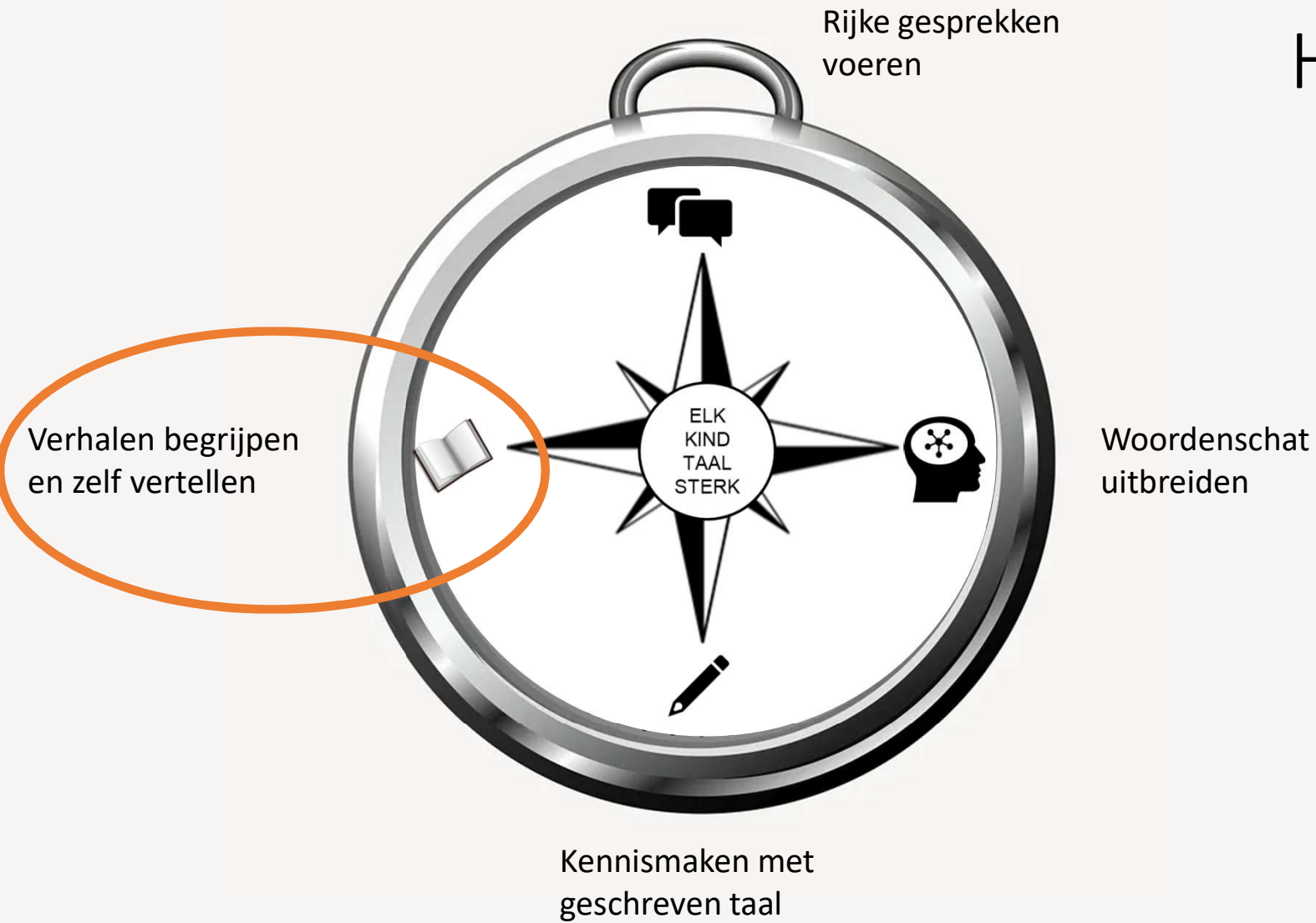
Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

AP | AP HOGESCHOOL
ANTWERPEN

Verhaalopbouw met picto's

Het kompas

Verhalen bieden
rijke taal.

Verhalen dagen uit om rijke taal te gebruiken.

Verhalen
voeden relaties.

Verhalen leren
je om een
ander
perspectief in te
nemen.

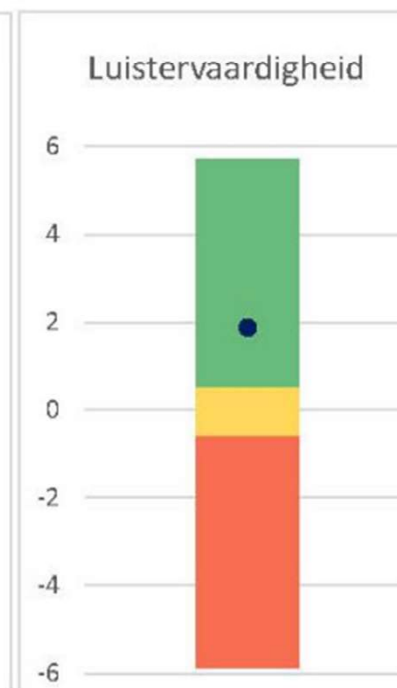
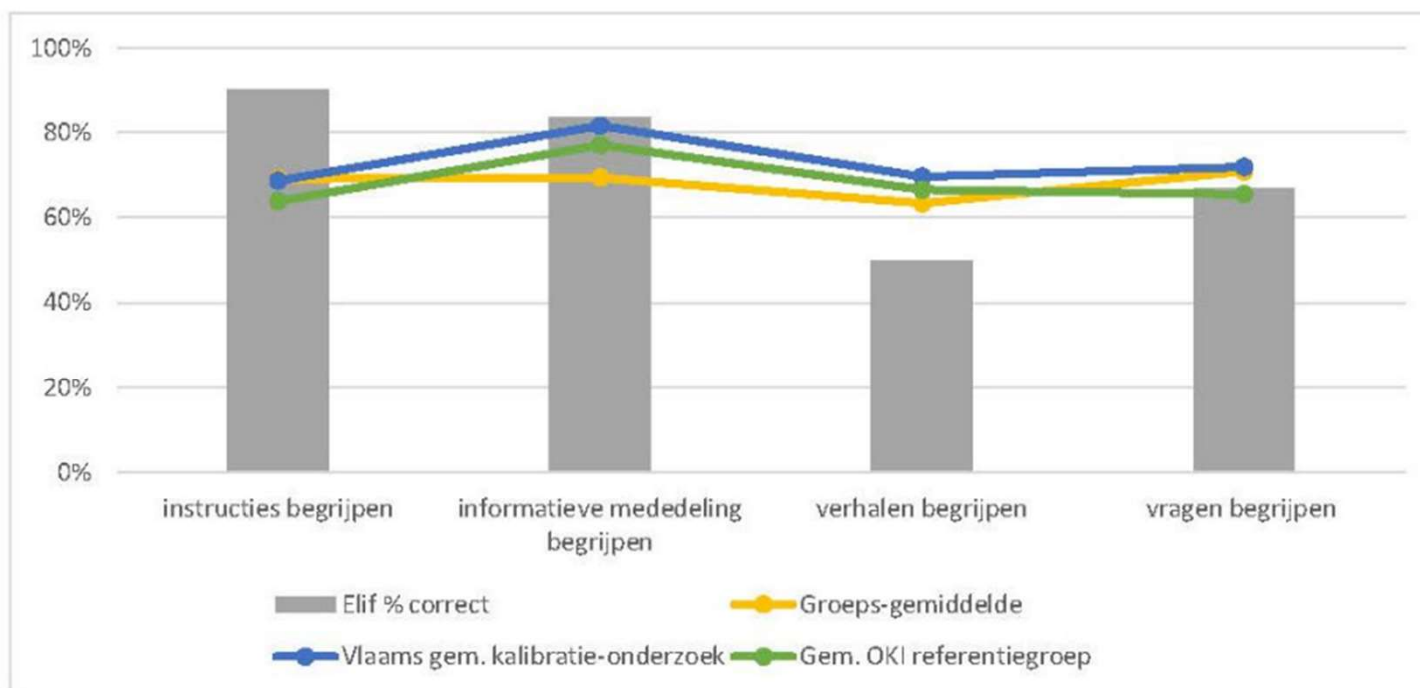

Leerling:

Elif

Doelstellingen	Score	Totaal	Elif % correct	Groeps-gemiddelde	Vlaams gem. kalibratie-onderzoek	Gem. OKI referentiegroep
instructies begrijpen	18	20	90,00%	69,06%	68,62%	63,80%
informatieve mededeling begrijpen	5	6	83,33%	69,31%	81,54%	77,01%
verhalen begrijpen	2	4	50,00%	63,33%	69,54%	66,50%
vragen begrijpen	2	3	66,67%	70,83%	71,82%	65,42%
totaal	27	33	81,82%	68,13%	70,14%	66,66%

Uitdagingen met de voorleesweek: verhaalpicto's – boekenhoek – boekenladder - preteaching

De inspiratiedag

Motiverende introductiefilmpjes

Fiche met tips

Experimenteren

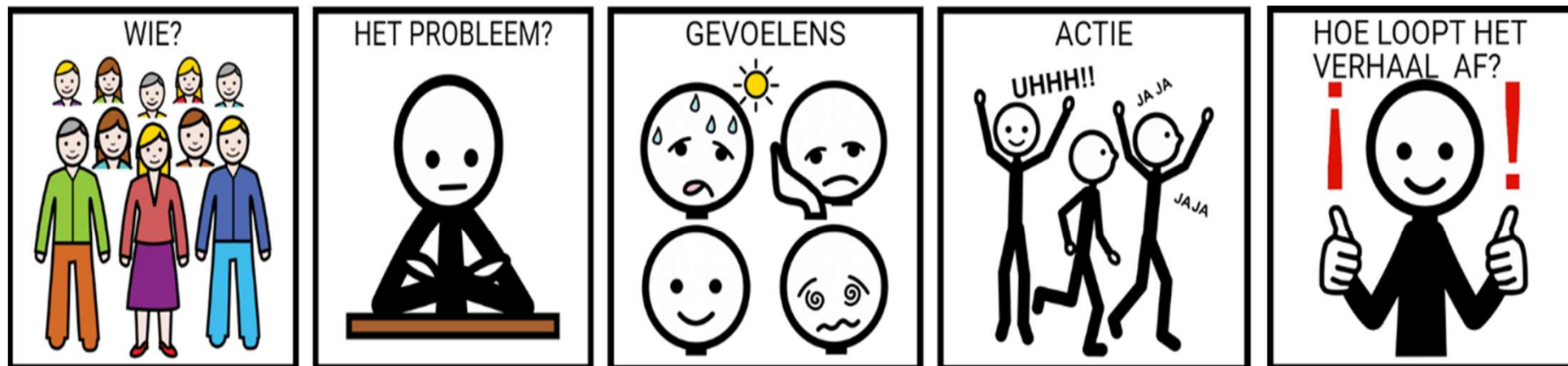
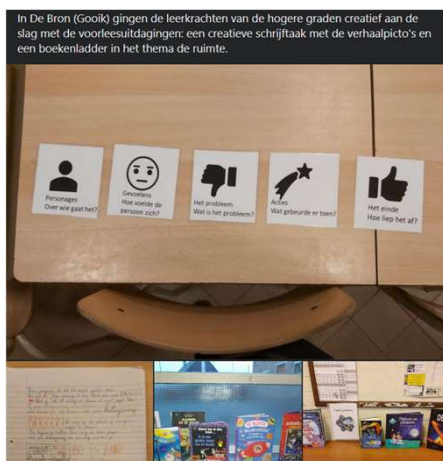

Reflecteren

Verankeren

Succesvolle acties met de verhaalpicto's

Deze verhaalpicto's werden verzameld en bewerkt door Regina De Vos (leerkracht De Bron, Gooik). De originele pictogrammen zijn gemaakt door Sergio Palao. Bron: ARASAAC (<http://www.arasaac.org>). Licentie: CC (BY-NC-SA). Eigenaar: Overheid van Aragon (Spanje).

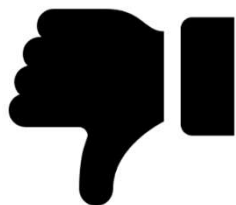
Inhoud

- Over verhalen en verhaalstructuur
- Verhalen begrijpen met verhaalpicto's
- Verhalen vertellen met verhaalpicto's
- Taalfeedback tijdens vertelactiviteiten

Inhoud

- Over verhalen en verhaalstructuur
- Verhalen begrijpen met verhaalpicto's
- Verhalen vertellen met verhaalpicto's
- Taalfeedback tijdens vertelactiviteiten

Verhaalopbouw met picto's

Kleuters ontwikkelen vertelvaardigheden:

Hoe oud is dit kind?

*JAC: wat heb je bij Pappa allemaal gedaan?

*SAR: en , uh, slapen even en toen wil ik naar mamma toe.

*SAR: en toen ging ik in de zandbak spele.

*JAC: o, heb je ook in de zandbak gespeeld?

*SAR: en toen ging Nique niet komen.

*JAC: o, Monique ging niet komen.

*SAR: nee, toen ging hij toen ging hij op school.

Kleuters ontwikkelen vertelvaardigheden

En dit kind?

‘Ehm op moederdag ben ik naar oma en opa geweest. En die heb kleine kuikentjes. Want hij heb kippen. En toen (gingen we toen keek ik) keek ik (naar de eitje) of die een eitje heb gelegd. Dat was er wel. Maar (maar toe) toen heb oma hem in de vriezer gelegd. Maar der zat een kuikentje in. En oma heb hem in de vriezer gelegd.’ (Milou, uit Nederland)’

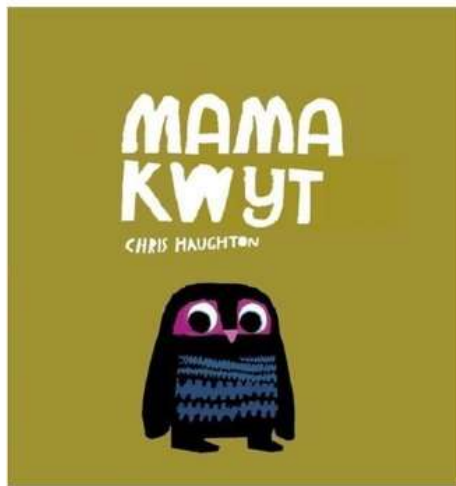
Maar culturele verschillen

- Voor de eerste spuit
- Die kreeg ik in Ehime
- Die doet pijn.

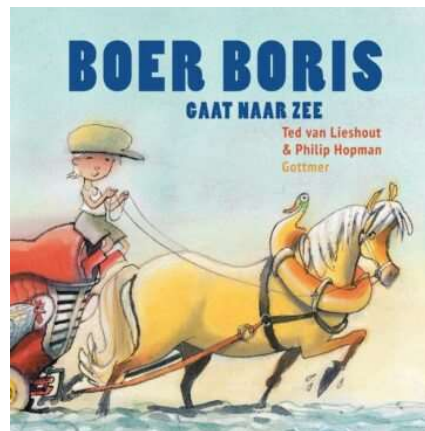
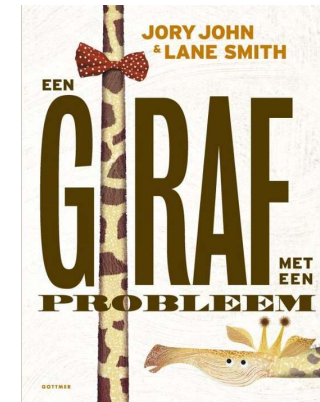
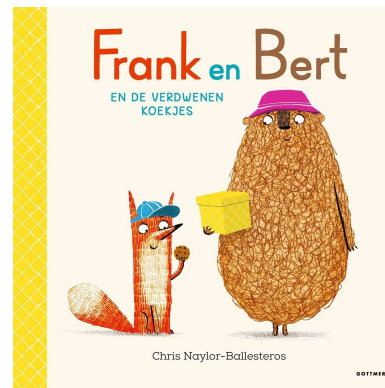
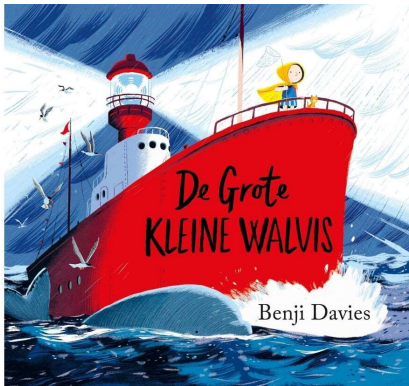
- Voor de tweede spuit
- Ik wist dat doet pijn.
- Maar het deed niet zo'n pijn.

- De volgende spuit deed ook niet zo veel pijn
- De laatste, weet je,
- Die deed helemaal geen pijn.

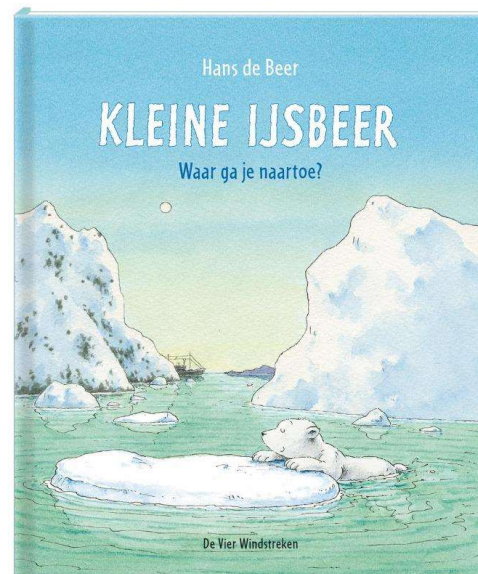
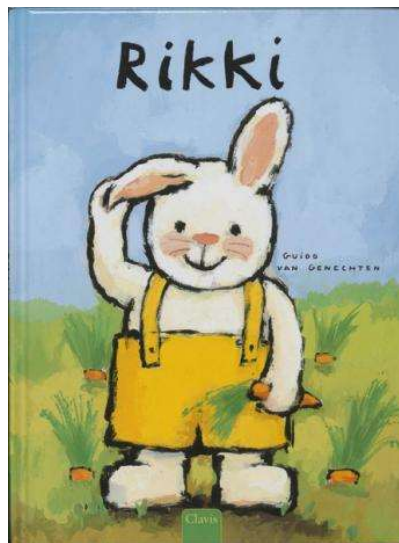
Maar verschillen tussen verhalen

Voorbeelden van prentenboeken

Eigen boeken

Inhoud

- Over verhalen en verhaalstructuur
- Verhalen begrijpen met verhaalpicto's
- Verhalen vertellen met verhaalpicto's
- Taalfeedback tijdens vertelactiviteiten

Filmpje 't Kraaiennest (met leerlijn)

K1: wie wat

K2: wie wat waar

K3: wie wat waar probleem oplossing

Vanaf L1: wie wat waar probleem gevoel oplossing

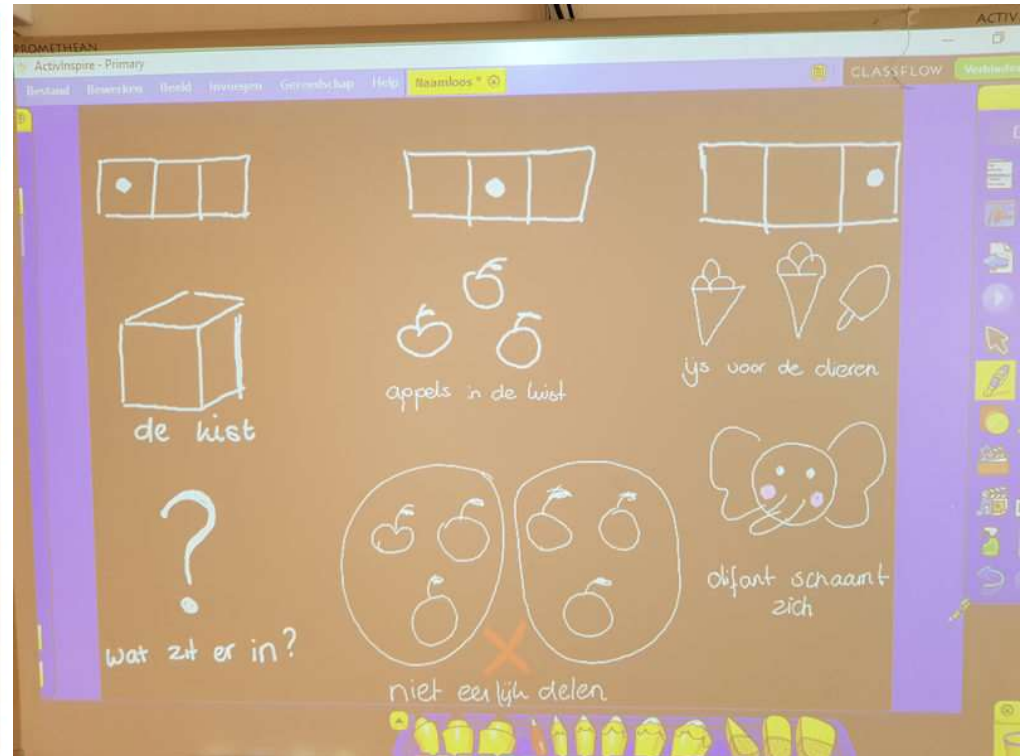
Filmpje 't Kraaiennest (met leerlijn)

De verhaalpicto's

Getuigenis door juf Jolien De Veirman
en Sophie De Decker
van basisschool 't Kraaiennest
in Grembergen

 Personages Over wie gaat het?	 Het probleem Wat is het probleem?	 Gevoelens Hoe voelde de persoon zich?	 Acties Wat gebeurde er toen?	 Het einde Hoe liep het af?
--	--	--	---	---

Alternatieven

Mogelijkheden voor en tijdens het vertellen

- Eerste keer: eenvoudig kort verhaal
- Voordien: leesdoel meegeven, nl. focus op één of meerdere verhaalcomponenten
- Tijdens: aangeven wanneer een bepaalde verhaalcomponent naar boven komt
- Nadien: nadenken over verhaalcomponenten en antwoorden noteren/tekenen
- Net voor de volgende voorleessessie: grote lijnen van het verhaal opfrissen

Andere toepassing: Luisteropdracht bij een digiboek

Maak screenshots van het verhaal en print deze uit. Laat kinderen de prenten sorteren en bij het juiste verhaalpicto hangen. Voorzie ook een verbeter sleutel zodat ze zelfstandig kunnen werken.

Inhoud

- Over verhalen en verhaalstructuur
- Verhalen begrijpen met verhaalpicto's
- Verhalen vertellen met verhaalpicto's
- Taalfeedback tijdens vertelactiviteiten

Wat is eenvoudiger?

- Een verhaal vertellen met afbeeldingen erbij of zonder
- Een verhaal mondeling vertellen of meteen opschrijven
- Zelf een verhaal verzinnen of een verhaal navertellen
- Over een ervaring vertellen of een fictieverhaal verzinnen
- Interactief vertellen of vertellen zonder onderbreking

Een verhaal maken met de hele klas

- Kies voor een bekend thema of type verhalen (vb. sprookje)
- Neem jouw tijd: verspreid het bedenken over meerdere sessies
- Noteer en teken uit
- Herhaal telkens wat de kinderen reeds verzonnen

Samen gekke verhalen verzinnen?

Maak een vertelschort met vijf zakjes: voor personages, problemen, gevoelens, oplossingen, eindes. Elk zakje vul je met prenten en/of voorwerpen.

De verteltafel

Grote lijnen van het verhaal als geheugensteun

Weet je nog...

Ook in de klas maak je wel eens een probleem mee. Misschien kan je samen met de kinderen hier ook een verhaal over maken en tekeningen verzinnen bij elke verhaalpicto? De klasblog geeft zeker inspiratie.

STERRE BRENGT EEN BEZOEKJE IN DE KLAS

15/10/2022

Kijk Sterre heeft een groene sjaal aan. Dan mogen we haar aanraken. Maar hoe doen we dit best? In 3 stappen:

1. Vragen aan het baasje of je Sterre mag aanraken.
2. Sterre aan je hand laten ruiken.

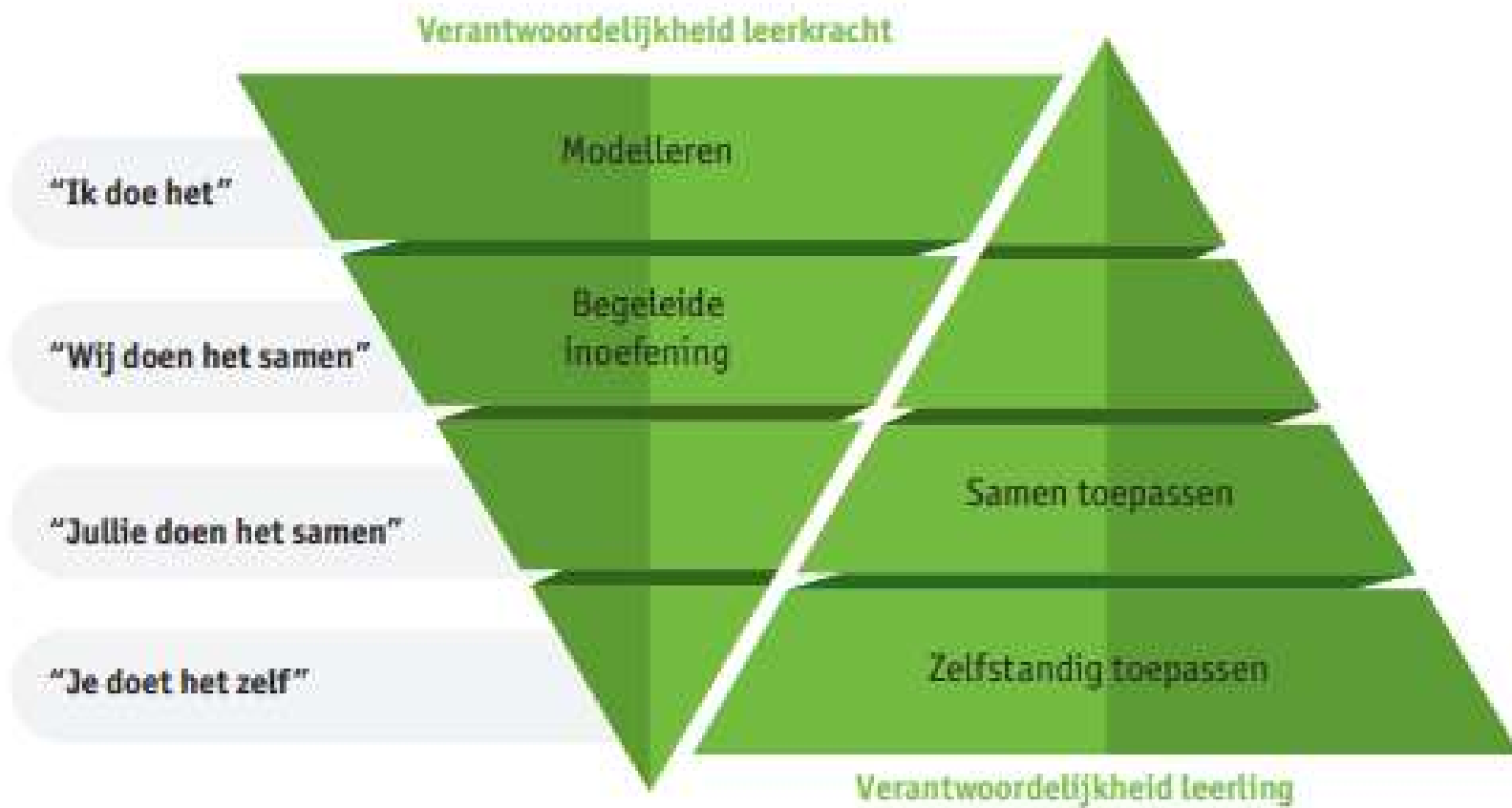

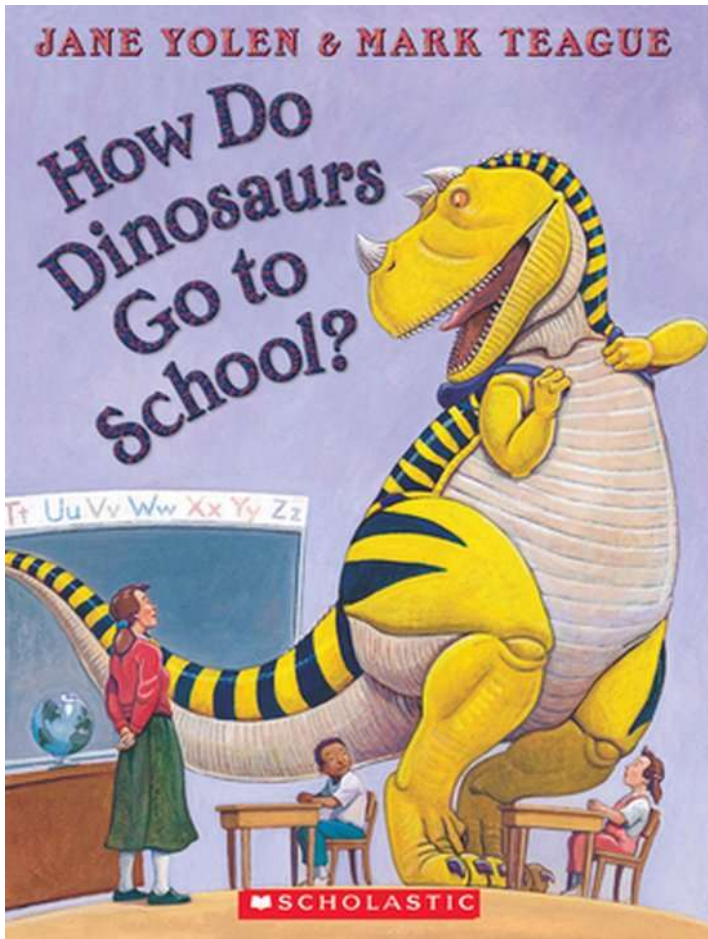
Gebruik van picto's De Pepel Kobos

De verhaalpicto's

Getuigenis door juf Karin Lobbestael
en Evelien Moens
van basisschool De Pepel
in Kapelle-op-den-Bos

				
Personages Over wie gaat het?	Het probleem Wat is het probleem?	Gevoelens Hoe voelde de persoon zich?	Acties Wat gebeurde er toen?	Het einde Hoe liep het af?

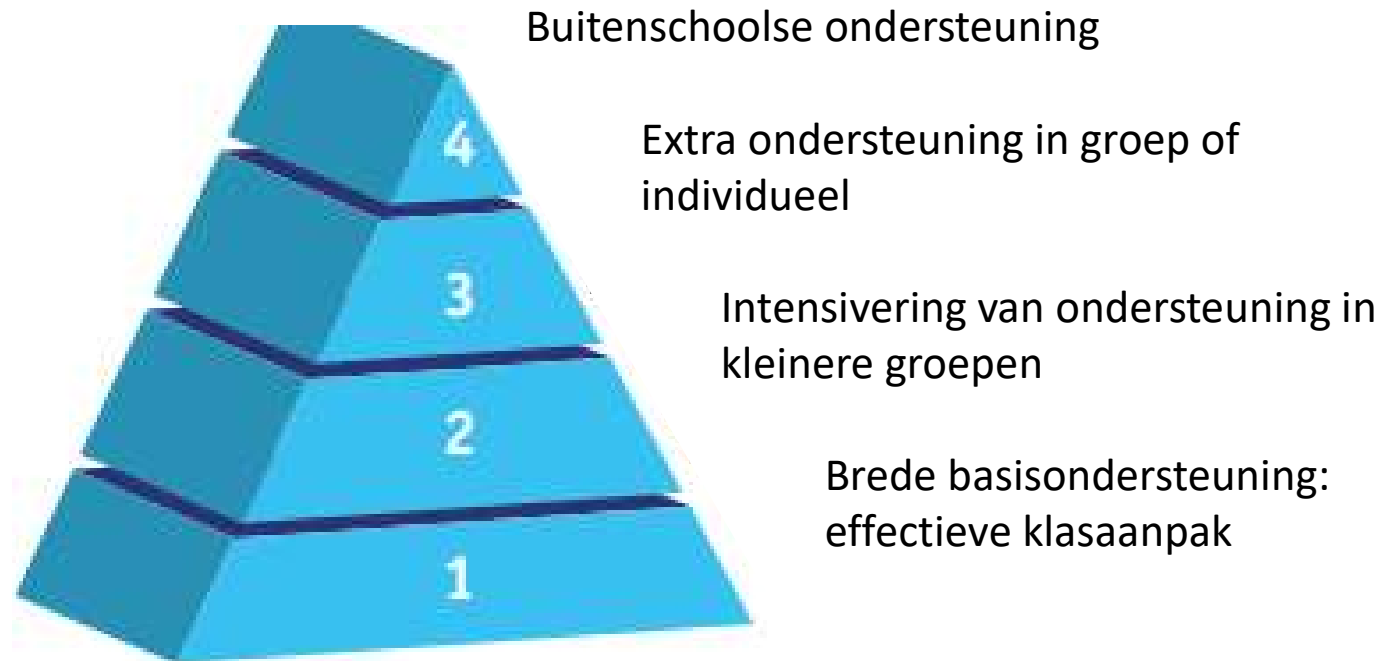
- Besteed tijdens het lezen van dit boek aandacht aan de gebeurtenissen.
- Laat ons doen alsof jij een dinosaurus was die naar school ging. Hoe zou jouw dag eruit zien?
- Vertel zelf een eigen verhaal.
- Vraag nu aan drie kinderen om zelf een verhaal te verzinnen.
 - Herhaal de ideeën.
 - Voeg details toe aan het verhaal.
 - Maak dat het een verhaal is met een duidelijk begin, midden en einde.

Ik, wij, jullie, jij

<https://www.languagedynamicsgroup.com/story-champs-2/story-champs-about/>

Meerlagig ondersteuningsmodel

Inhoud

- Over verhalen en verhaalstructuur
- Verhalen begrijpen met verhaalpicto's
- Verhalen vertellen met verhaalpicto's
- **Taalfeedback tijdens vertelactiviteiten**

Sterke feedback

- Onmiddellijk
- Specifiek

Niet: ik denk dat je iets vergeten bent. Of: wat gebeurde er dan?

- Focust niet op de fout, maar waar het naartoe moet.

“Tan veel weg.” Zeg het zo: “Veel tanden zijn weg.”

Twee tips

- Zeer gericht vragen naar de volgende stap in het verhaal:

“Hoe voelde Varken zich nadat hij ontdekt had dat iedereen zijn verjaardag vergeten had?”

- 2. Als de II vast zit, modellen en activeren:

“Varken voelde zich heel erg droevig. Er stonden tranen op zijn wangen. Nu jouw beurt.”

Modellen en activeren, niet expliciet verbeteren

- Tand was pijn. Opa *duwgebaar*.
- Je bedoelt: Toen duwde opa hem eruit. Nu aan jou.
- Toen duwe opa.
- En nadat opa jouw tand eruit had geduwd, had je dan nog pijn?

Rondje met goede praktijken

- Wat doen jullie al?
- Welke moeilijkheden ervaren jullie?
- Heb je tips voor kinderen die extra taalondersteuning nodig hebben?